

Bet. o. lovf. vedr. ophavsret

gennemføres en særlig lovregulering for så vidt angår overgangsproblemer i forbindelse med fortolkningen af eksisterende aftaler. Ministeriet finder imidlertid, at tvivlsspørgsmål med hensyn til, hvem de nye beskyttelsestidsbestemmelser skal komme til gavn efter eksisterende aftaler, bedst løses ved en fortolkning på grundlag af almindelige kontraktretlige principper og de særlige hensyn, som kan gøre sig gældende i de enkelte kontraktsforhold. Dette gælder både for tilfælde, hvor der skal ske genoplivning af rettigheder, og tilfælde, hvor der sker en forlængelse af en løbende beskyttelsestid.

Forslaget til § 90, stk. 2, 2. pkt., svarer til den gældende lovs § 61, stk. 2, hvorefter nye enerebestemmelser i loven i almindelighed ikke skal være til hinder for, at eksemplarer fortsat kan spredes til almenheden og vises offentligt, hvis de lovligt er fremstillet på et tidspunkt, hvor en sådan spredning eller visning var tilladt. Bestemmelsen vedrører kun spredning og visning af eksemplarer og giver ikke nogen ret til offentlig fremførelse og ej heller nogen ret til yderligere eksemplar fremstilling. Forslaget har især betydning, når det gælder de nye spredningsrettigheder i lovens kapitel 5 til fordel for udøvende kunstnere, fremstillere af lyd- og billedoptagelser m.v., jf. lovforslagets §§ 65, 66, 67, 69 og 70. Bestemmelsen indebærer bl.a., at eksemplarer af lydoptagelser og billedoptagelser m.v., der er lovligt fremstillet før lovens ikrafttræden, fortsat kan spredes til almenheden. Dette skal dog ikke gælde for udlejning og for ophavsmændenes vedkommende heller ikke for udlån af filmværker og edb-programmer i maskinlæsbar form, som foretages efter lovens ikrafttræden, jf. stk. 2, 3. pkt.

Forslaget til den anden overgangsbestemmelse i § 90, stk. 3, beskytter tredjemands interesse i efter lovens ikrafttræden at kunne videreføre og afslutte udnyttelseshandlinger, som er påbegyndt før lovens ikrafttræden på et tidspunkt, hvor et værk eller en frembringelse ikke var beskyttet. Er en eksemplar fremstilling påbegyndt i den frie periode, eller er der i denne foretaget væsentlige forberedelser til en eksemplar fremstilling, kan eksemplar fremstillingen efter stk. 3 i nødvendig og sædvanlig udstrækning afsluttes inden for de planlagte rammer. Da for vidtgående overgangsbestemmelser vil kunne lede til misbrug, der vil kunne

gøre den i direktivet foreskrevne genoplivning af rettigheder illusorisk, bør der gælde en absolut tidsgrænse for overgangsbestemmelserne. Samtidig bør der gives de berørte parter en rimelig tid til at tilpasse sig de nye regler. På denne baggrund foreslås det, at den efter stk. 3 tilladte eksemplar fremstilling skal være afsluttet senest den 1. januar år 2000.

Bestemmelsen i stk. 3 har særlig betydning på forlagsområdet, herunder cd-produktion. Ved udtrykket »væsentlige forberedelser til at fremstille eksemplarer« sigtes til væsentlige økonomiske dispositioner, der er foretaget med henblik på udgivelse af bestemte værker såsom tilvejebringelse af tekniske hjælpemidler, herunder trykfilm og andre elektroniske medier, iværksættelse af oversættelser og andre omkostningskrævende foranstaltninger. Derimod bør det ikke være tilladt uden samtykke fra forfatteren at genudgive allerede foreliggende oversættelser, medmindre der er truffet særlige økonomiske foranstaltninger hertil før lovens ikrafttræden.

Er der før lovens ikrafttræden truffet foranstaltninger til udgivelse af værker, der består af flere bind, som udsendes successivt over en længere periode, omfatter stk. 3 den påtænkte udgivelse i sin helhed. Den Store Danske Encyklopædi vil således kunne udgives i overensstemmelse med foreliggende planer indtil den 1. januar år 2000 uden klarering af rettigheder til værker og frembringelser, som ikke var beskyttet efter de gældende regler. Bestemmelsen gælder kun udgivelser, som er planlagt før lovens ikrafttræden, og giver ikke grundlag for, at der efterfølgende træffes foranstaltning til fremstilling af nye oplag af et værk.

For så vidt angår radio, tv, film og lign. indebærer stk. 3, at der f.eks. kan foretages en sådan eksemplar fremstilling, som er nødvendig for at færdiggøre en omfattende tv-produktion, hvortil der er truffet foranstaltning før lovens ikrafttræden.

Afgørende for anvendelsen af overgangsbestemmelsen i stk. 3 er generelt, hvad der er planlagt og konkret foretaget af økonomisk investering og lign. før lovens ikrafttræden. En planlagt eksemplar fremstilling må afsluttes, men eksemplar fremstillingen må efter stk. 3 ikke gå længere end, hvad der er nødvendigt og sædvanligt inden for den pågældende branche. Sidstnævnte krav har til formål at give